

Bevestiging van ontvangst en aankondiging van afsluiting van een collectieve klacht over de vermeende inbreuk op Richtlijn 93/13/EEG betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten en de jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie door middel van de arresten van het Spaanse hooggerechtshof van 12 november 2020 betreffende de IRPH-rentevoet

Referentienummer CHAP (2021) 00759.

De Europese Commissie heeft een aanzienlijk aantal klachten ontvangen over de mogelijke onverenigbaarheid van de jurisprudentie van het Spaanse hooggerechtshof (Tribunal Supremo) over verwijzingen naar de IRPH¹-rentevoet in hypothecaire leningsovereenkomsten tussen consumenten en banken met de jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ-EU) inzake [Richtlijn 93/13/EEG](#) betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten.

De Europese Commissie heeft deze klachten geregistreerd in het centrale klachtenregister CHAP onder nummer CHAP (2021) 00759, dat moet worden vermeld in elke correspondentie over deze kwestie.

Gezien het grote aantal klachten dat zij over deze kwestie heeft ontvangen, heeft de Europese Commissie besloten om deze ontvangstbevestiging en alle mededelingen over deze zaak te publiceren op de [speciale pagina van de Europa-website](#), zodat alle klagers zo efficiënt mogelijk worden geïnformeerd over de uitkomsten van het onderzoek van deze klachten en ook rekening wordt gehouden met de eventuele bredere publieke belangstelling voor de kwestie.

De Commissie behandelt klachten standaard vertrouwelijk. Alleen wanneer een klager in het klachtenformulier heeft gekozen voor een niet-vertrouwelijke behandeling, kan de Commissie de identiteit van de klager en door hem verstrekte informatie bekendmaken aan de autoriteiten van de lidstaat waartegen de klacht is gericht. In sommige gevallen kan het voor de Commissie voor de behandeling van de klacht absoluut noodzakelijk zijn om de identiteit van de klager bekend te maken.

Met betrekking tot de behandeling van klachten is een [specifieke privacyverklaring](#) van toepassing.

De Commissie heeft de klachten onderzocht in het licht van het toepasselijke EU-recht en in overeenstemming met de in de mededeling [“EU-wetgeving: betere resultaten door betere toepassing”](#)² vastgestelde handhavingsprioriteiten.

De klagers menen dat de arresten van het Tribunal Supremo van 12 november 2020 over de IRPH-clausules in strijd zijn met Richtlijn 93/13/EEG betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten en met de jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ-EU), met name het arrest van 3 maart 2020 in zaak C-125/18 *Gómez del Moral Guasch*.

---

¹ Índice de Referencia de Préstamos hipotecarios – referentie-index voor hypothecaire leningen.

² C(2016)8600, PB C 18/02 van 19.1.2017.

Het is aan de rechtbanken van de lidstaten om in individuele gevallen te oordelen over de transparantie en eerlijkheid van contractuele bedingen waarover niet afzonderlijk is onderhandeld. Dit volgt bijvoorbeeld uit de zaken C-125/18 *Gómez del Moral Guasch*, punt 52, en C-26/13 *Kásler and Káslerné Rábai*, punt 74, en de gevoegde zaken C-224/19 en C-259/19 *Caixabank*, punt 68, wat betreft het mogelijke gebrek aan transparantie van een beding, en ook uit de zaken C-243/08 *Pannon GSM*, punten 42 en 43, C-421/14 *Banco Primus*, punt 57, en de gevoegde zaken C-224/19 en C-259/19 *Caixabank*, punten 73 en 77, wat betreft het mogelijk oneerlijke karakter van een beding. Daar moet aan worden toegevoegd dat de nationale rechtbanken bij de beoordeling van bedingen in concrete zaken rekening moeten houden met de jurisprudentie van het HvJ-EU (zie bijvoorbeeld de gevoegde zaken C-224/19 en C-259/19 *Caixabank*, punten 73 en 77), in dit geval met name het arrest in zaak C-125/18 *Gómez del Moral Guasch*.

Als na een arrest van het HvJ-EU naar aanleiding van een prejudicieel verzoek twijfels blijven bestaan over de uitlegging van Richtlijn 93/13/EEG, kunnen de rechterlijke instanties van de lidstaten een nieuw prejudicieel verzoek indienen om de punten op te helderen die in eerdere arresten niet zijn opgehelderd. Dat geldt inderdaad voor de IRPH-clausules en het verband tussen het gebrek aan transparantie en het oneerlijke karakter van bedingen in overeenkomsten, aangezien er momenteel twee prejudiciële verzoeken aanhangig zijn bij het HvJ-EU.

Het gerecht van eerste aanleg nr. 38 van Barcelona, dat de vragen had gesteld in de prejudiciële procedure C-125/18 *Gómez del Moral*, heeft een nieuwe prejudiciële vraag gesteld om verdere aspecten van de uitlegging van Richtlijn 93/13/EEG te verduidelijken. De beslissing van deze rechtbank in Barcelona om een nieuw verzoek in te dienen bij het HvJ-EU dateert van 2 december 2020 en kan via internet worden geraadpleegd in de Spaanse officiële juridische databank CENDOJ, onder referentie Roj: AJPI 34/2020 (ECLI:ES:JPI:2020:34A). Dit verzoek is door het HvJ-EU geregistreerd onder referentie C-655/20. Daarnaast heeft het gerecht van eerste aanleg nr. 2 van Ibiza in januari 2021 een prejudicieel verzoek ingediend bij het HvJ-EU, met zestien vragen over de IRPH-clausule en de aan Richtlijn 93/13/EEG te geven uitlegging. Ook deze beslissing is beschikbaar in CENDOJ onder referentie Roj: AJPI 2/2021 (ECLI:ES:JPI:2021:2A).

De Commissie vertrouwt erop dat de antwoorden die het HvJ-EU zal geven op de nieuwe vragen, meer duidelijkheid zullen verschaffen in deze kwestie en aldus zullen bijdragen tot de oplossing van klacht CHAP (2021) 00759.

Wanneer een prejudiciële procedure op grond van artikel 267 VWEU aanhangig is en het eventuele optreden van de Commissie niet zou leiden tot een aanzienlijke bespoediging van de oplossing, acht de Commissie het in beginsel niet passend om tegen de betrokken lidstaat een inbreukprocedure op grond van artikel 258 VWEU in te leiden³.

Gezien de twee prejudiciële verzoeken van Spaanse rechtbanken die in behandeling zijn bij het HvJ-EU en ongeacht de beoordeling van de arresten van het hooggerechtshof van 12 november

---

³ Zie de mededeling van de Europese Commissie “EU-wetgeving: betere resultaten door betere toepassing”.

2020, acht de Commissie het in dit stadium niet passend een inbreukprocedure tegen Spanje in te leiden.

Indien uit een prejudiciële beslissing blijkt dat de nationale regels of jurisprudentie niet in overeenstemming zijn met het EU-recht, zal de Commissie daar gevolg aan geven. Als nadat het HvJ-EU uitspraak heeft gedaan in bovengenoemde zaken, zou blijken dat de rechterlijke instanties van een lidstaat deze uitspraken niet naleven, en dit leidt tot een stelselmatige en algemene inbreuk op het EU-recht, kan de Europese Commissie een inbreukprocedure op grond van artikel 258 VWEU tegen de betrokken lidstaat inleiden.

In het licht van bovenstaande overwegingen is de Commissie voornemens de collectieve klacht CHAP (2021) 00759 binnenkort af te sluiten, hetgeen eventuele follow-up na de uitspraak van het HvJ-EU in de aanhangige zaken onverlet laat. Indien de klagers echter over aanvullende informatie beschikken waaruit blijkt dat Spanje een inbreuk op het Unierecht heeft begaan die niet onder de bovenstaande beoordeling valt, kunnen zij deze informatie binnen vier weken na de datum van deze mededeling indienen. Die informatie kan worden toegezonden aan JUST-CHAP@ec.europa.eu.

Als binnen vier weken geen nieuwe informatie is ontvangen of als die niet tot een andere conclusie leidt, kan de Commissie de zaak sluiten. Afsluiting van deze klacht doet geen afbreuk aan eventuele maatregelen die de Commissie kan nemen nadat het HvJ-EU uitspraak heeft gedaan in de aanhangige zaken.